

CONTRIBUȚIA VINCEȚIENILOR LA

NOUA EVANGHELIZARE

(Întâlnire de Formare pentru Responsabilii Familiei Vînțețiene)

INTRODUCERE

În ultima vreme se vorbește mult în carul Familiei Vînțețiene despre două teme, una se referă la "*identitatea*" și cealaltă la "*activitatea*" vînțețiană. Pe de o parte, toți suntem de acord că carisma, "a fi", identitatea, marca caracteristică a vînțețienilor a fost, este și va fi întotdeauna de o actualitate urgentă. Pe de altă parte însă, modul nostru de a trăi și de a transmite acest "a fi" vînțețian nu este chiar atât de clar. De fapt, este vorba de o confruntare între identitatea noastră și modul nostru de a o face cunoscută și de a o trăi.

În timpul reuniunilor, adunărilor sau a conversațiilor private, ne plângem de cele mai multe ori și credem că misiunea noastră nu reușește să arate acea caracteristică vînțețiană, că "*activitatea*" noastră nu transmite nimic sau aproape nimic vînțețian.

Acum vrem să ne punem o serie de întrebări cu privire la prezentul și viitorul nostru și să reflectăm împreună: noi, vînțețienii, putem contribui cu ceva la Noua Evanghelizare care este urgentă? Suntem în stare să fructificăm carisma și spiritualitatea, ființa noastră în această activitate a Noii Evanghelizări? Ce caracteristici vînțețiene pot contribui la succesul acestui proiect planetar al Noii Evanghelizări? În ce domenii ale evanghelizării ar trebui să activăm astăzi noi, vînțețienii? ...

EVANGHELIZAREA – MISIUNEA TUTUROR CREȘTINILOR

Este vorba așadar de noi, vînțețienii (când spun vînțețieni mă refer la întreaga Familie Vînțețiană) să vedem ce avem de spus în acest domeniu universal al evanghelizării. Evanghelizarea, evident că este urgentă și este o datorie universală și se referă la Biserica întreagă. Papa Paul al VI-lea în Exortația Apostolică « *Evangeliî nuntiandi* » ne spune: "*Evanghelizarea reprezintă, de fapt, harul și vocația proprie a Bisericii, cea mai profundă identitate a ei. Biserica există pentru a evangheliza*". (nr. 14)

În realitate, nu putem vorbi de o "evanghelizare vînțețiană", după cum nu se poate vorbi nici despre o evanghelizare ignațiană sau franciscană pentru că imensul domeniu al evanghelizării aparține tuturor creștinilor, acest domeniu este al tuturor;

privește întreaga Biserică și nu este o obligație în plus, ci este misiunea fundamentală și rațiunea de a fi a Bisericii și aici trebuie să subliniem cuvântul Biserică.

Curcubeul este format dintr-un ansamblu de culori diferite, de aceea este frumos. Acest ansamblu de culori nu are o culoare concretă, se aseamănă cu toate culorile în mod egal, astfel fiecare culoare contribuie la frumusețea ansamblului. Am putea spune că noi trebuie să găsim culoarea vincentiană clară care să contribuie la frumusețea curcubeului evanghelizării, adică să găsim acel ceva cu care carisma vincentiană poate contribui la evanghelizarea universală.

CÂTEVA CLARIFICĂRI PRIVIND NOUA EVANGHELIZARE

Titlul acestei conferințe vorbește de "noua evanghelizare", o expresie folosită din ce în ce mai mult în ultimii ani, mai ales de când papa Ioan Paul al II-lea, în timpul unei vizite pastorale în Polonia în 1979, a vorbit de *"evanghelizare nouă în arderea sa, în metodele sale și în exprimarea sa"*. Papa emerit Benedict al XVI-lea a pus noua evanghelizare în centrul pontificatului său și a fondat "Consiliul pentru promovarea Noii Evanghelizări". Ultimul sinod al episcopilor a discutat despre noua evanghelizare. Pentru papa Francisc această temă este fundamentală. Așadar, când se vorbește de evanghelizare, în zilele noastre, i se adaugă adjectivul "noua". Nu vreau să insist asupra termenului "evanghelizare" cu sau fără adjectiv pentru că eu cred că de fapt este același lucru. Importantă este noțiunea în sine și nu trebuie să uităm că:

- Noua evanghelizare vrea să spună două lucruri, mai întâi este evident că această expresie înseamnă că trebuie să evanghelizăm din nou, căci secularizarea din Occident duce spre o decreștinizare galopantă. Valorile Evangheliei ca iubirea, fraternitate, egalitatea, solidaritatea... au cedat în mod lamentabil în fața valului puternic al noilor valori "seculare" cum ar fi progresul, eficacitatea, succesul, consumul... Căci, chiar dacă se vorbește încă de valorile creștine, acestea nu mai sunt de mult timp în centru, acestea nu mai reprezintă punctul de referință al comportamentului decât doar în anumite zile pe care le putem număra pe degete.

- Noua evanghelizare înseamnă mai ales că trebuie să evanghelizăm din nou, într-un mod nou, folosind metode noi, obiective și strategii noi pentru a nu comite aceleași greșeli ca în trecut. Obiectivul nou nu înseamnă să formăm alt creștinism, ci să construim împărăția lui Dumnezeu altfel. Aceasta însă nu are nimic în comun cu cucerirea lumii, ci mai degrabă este vorba de prezența mărturiei noastre în lume. Nu înseamnă să botezăm o cultură sau un teritoriu, ca să-l botezăm pe cel care crede, adică pe cel care vrea să-și asume și să împărtășească mesajul lui Isus din Nazaret.

- Să nu uităm că papa Francisc repetă cu insistență în toate discursurile, mai ales în recenta Exortatie Apostolică « *Evangelii gaudium* » că Evanghelizarea (sau noua evanghelizare) trebuie să pună Biserica (întreaga Biserică) în "stare de misiune" și că aceasta trebuie să meargă spre periferiile vieții, periferiile materiale,

morale, geografice, existențiale, spirituale... și că evanghelizarea trebuie să se transmită pe calea dialogului, vindecării, speranței și bucuriei (Cf. *Evangelii gaudium*, nr. 20,30, 46, 191). A spus aproape același lucru și membrilor "Consiliului Pontifical pentru promovarea Noii Evanghelizări" pe 13 octombrie anul trecut. "*Biserica este casa în care ușile sunt mereu deschise nu numai pentru ca fiecare să poată găsi primire în ea și să respire iubire și speranță, ci și pentru ca noi să putem ieși ca să ducem această iubire și această speranță. Duhul Sfânt ne determină să ieșim din staulul nostru și ne conduce până la periferiile omenirii*".

După toate acestea, îmi permit să vă ofer câteva soluții, să trasez câteva orientări specific vincentiene ce ne-ar putea oferi mai multe indicații a ceea ce înseamnă astăzi contribuția noastră autentică la noua evanghelizare atât de urgentă.

CADRUL GENERAL AL MISIUNII VINCENTIENE

Trebuie să pornim de la un fond, adică de la un cadru general vincentian. Și ni-l oferă chiar sf. Vincentiu într-o conferință adresată misionarilor (lazaristilor) pe 6 decembrie 1658 în care vorbește despre "scopul Congregației Misiunii": "(Misiunea noastră consistă) *în a-l face cunoscut pe Dumnezeu săracilor, a-l vesti pe Isus Cristos și a le spune că împărăția lui Dumnezeu este aproape și că ea este pentru săraci*" (Coste XII p. 80). Curios este faptul că această frază fundamentală a sfântului Vincentiu este foarte rar citată și folosită de Lazariști, în schimb, Fiicele Carității au introdus-o în Constituții, atât în cele vechi cât și în cele actuale. Pentru mine, această frază este cel mai bun rezumat a ceea ce trebuie să fie caracteristica vincentiană a evanghelizării. Ea este în acord cu propunerile din «*Evangelii nuntiandi*» a papei Paul al VI-lea, cel mai complet document despre evanghelizare din lumea de azi.

Toate activitățile noastre de evanghelizare trebuie să pornească de la acest cadru general și aici să caute inspirația, orientările și programul. Toate atitudinile și trăirile noastre trebuie să se îndrepte spre acest cadru. Acest program general ne prezintă esențialul inspirației vincentiene: *Dumnezeu, Isus Cristos și săracii*. Aceștia sunt cei trei piloni de bază ai spiritualității și practicii sfântului Vincentiu de Paul și a acelor care îl urmează:

- **Primatul lui Dumnezeu:** Dumnezeu este primul, absolut. Noi transmitem bunătatea și milostivirea lui Dumnezeu, însă Dumnezeul pe care un vincentian trebuie să-l vestească este *Dumnezeu "ocrotitorul săracilor"* așa cum spunea sfântul Vincentiu (Coste X p. 512), *Dumnezeu plin de iubire și milostivire*. Dumnezeu este cel care i-a ales primul pe cei săraci. De aceea cauza săracilor este cauza lui Dumnezeu și problemele săracilor devin problemele lui Dumnezeu. Putem spune așadar că opțiunea pentru săraci, înainte de a fi o poruncă sau o angajare, este o realitate de credință, un adevăr teologic.

- **Cristos este centrul:** întreaga viață a sfântului Vincentiu de Paul este cristocentrică, iar cristologia lui nu este teoretică ci vie și existențială. Identitatea vincentiană este așadar cristocentrică și așa se înțelege opțiunea sa pentru săraci,

de fapt, cauza săracilor este cauza lui Cristos. Vincentianul îl urmează și îl vestește pe *"Isus Cristos, evanghelizatorul și slujitorul săracilor"* așa cum insistă sfântul Vincentiu. Și vincentianul trebuie să-și îndrepte privirea spre Evanghelia sfântului Luca, capitolul 4, versetele 18-19. ("Duhul Domnului este asupra mea: pentru aceea m-a uns să duc săracilor Vestea cea Bună...") În acest text el găsește motivația principală a opțiunii sale pentru săraci, a vocației și misiunii sale în Biserică și în societate.

- **Pasiunea pentru săraci:** nu înseamnă doar să ne facem griji pentru săraci, să fim aproape de ei, ci este vorba de ceva mai mult. Înseamnă să trăim ceea ce spunea sfântul Vincentiu: *"Durerea și povara mea sunt săracii care nu știu încotro să meargă și ce să facă, care suferă acum și se înmulțesc în fiecare zi"*. (Collet I, 479). Săracii trebuie să fie pasiunea noastră principală în fața căreia totul trece în planul secund. Pătruns de această pasiune pentru săraci, sfântul Vincentiu merge până acolo încât spune: *"Ar trebui să ne vindem pe noi înșine pentru a-i scoate pe frații noștri din sărăcie"* (Coste IX p. 497).

Principiul fundamental al MISIUNII VINCENTIENE

Acest "cadru general vincentian" este organizat și susținut de un fel de "fir roșu" care conferă misiunii vincentiene unitate și coerență. Acest lucru este necesar pentru că altfel riscăm să vedem spiritualitate vincentiană specifică nouă cum se diluează și se pierde în mijlocul numeroaselor grupuri și spiritualități ecleziale. De aceea trebuie să ținem mereu seama de acest "fir roșu" care țese și împletește misiunea sau evanghelizarea pornind de la sfera vincentiană.

Acesta reprezintă "structura diaconală" a carismei vincentiene. Cu această expresie mă refer la "caritate", la "slujirea carității", la "misiunea carității", la "diaconie" care etimologic înseamnă iubire binevoitoare, deoarece în ea se găsește în perfectă uniune : caritatea¹, comuniunea, slujirea, misiunea, dăruirea de sine.

Toate activitățile, gândurile și intențiile sfântului Vincentiu de Paul și Luizei de Marillac au ca origine și scop **caritatea - misiune** și **misiunea – caritate**, de aceea este importantă trecerea la acțiune și din același motiv le recomandă cu insistență fiilor și fiicelor sale să trăiască în "stare de caritate". De altfel, desăvârșirea creștină spre care trebuie să aspire cei ce-l urmează este "desăvârșirea carității".

Sfântul Vincentiu de Paul unește și recomandă unirea dintre iubirea afectivă și iubirea efectivă, două realități care trebuie să formeze un tot unitar, asemenea unității inseparabile dintre caritate și misiune (cf. Coste IX p. 592, 594-595, 598-599). În plus, el afirmă că iubirea afectivă fără angajare evanghelică, adică caritatea fără misiune, este foarte îndoielnică: *"Să-l iubim pe Dumnezeu, fraților, să-l iubim pe Dumnezeu cu puterea brațelor și sudoarea frunții. Căci foarte adeseori avem o inimă*

¹ Cuvântul caritate nu este sinonim cu iubire și dragoste. În timp ce cuvântul iubire (dragoste) se referă strict la sentimente, caritatea înseamnă practicarea iubirii.

iubitoare plină de foarte multe acte de iubire față de Dumnezeu, de îngăduință, de bunăvoință și multe alte asemenea sentimente și practici interioare care sunt bune și de dorit, dar care devin îndoielnice dacă nu ne conduc la practicarea iubirii efective... trebuie să avem mare grijă; multe persoane se mulțumesc să arate bine în exterior și să fie pline de sentimente frumoase față de Dumnezeu și se opresc aici; când însă trebuie să treacă la fapte și au ocazia să le pună în practică atunci renunță. Se laudă că au multe viziuni; se mulțumesc cu relația sentimentală pe care o au cu Dumnezeu în timpul meditației și vorbesc despre ea asemenea îngerilor; o dată ce au terminat meditația însă și trebuie să lucreze pentru Dumnezeu, să sufere, să se mortifice, să învețe săracii, să meargă și să caute oaia pierdută... hopa! Nu e nimeni, nu mai au curaj. Nu, să nu ne înșelăm: Totum opus nostrum in operatione consistit. (Misiunea noastră se vedește în fapte). (Coste XI p. 40)

Așadar putem spune că carisma vincentiană are un foc arzător pe care nu-l putem stinge: este vorba de focul carității ce arde în noi conferindu-ne unitatea și ne obligă la misiune. Dacă nu intrăm în această structură "diaconală" a carismei vincentiene, în această unitate indisolubilă dintre caritate și misiune riscăm să cădem într-un spiritualism care nu este recomandat nici unui creștin, dar nici unui vincentian.

EVANGHELIZATORUL VINCENTIAN

Când vorbim de "evangelizare" sau de "noua evangelizare" înseamnă că există și evangelizatori. Pentru ca aceștia să poată da o tentă vincentiană evangelizării, trebuie să fie impregnați, plini de carisma vincentiană, animați de spiritualitatea vincentiană.

De aceea se cuvine să schițăm pe scurt un fel de imagine, portret al "evangelizatorului vincentian" subliniind cele mai importante trăsături:

a) **O persoană cu o autentică experiență de Dumnezeu**, ceea ce înseamnă mult mai mult decât a fi o persoană evlavioasă.

b) **O persoană profund unită cu Cristos, evangelizatorul săracilor.** Sfântul Vincentiu le spunea misionarilor: "O, ce fericire, ce fericire, domnilor, să putem face întotdeauna și în toate voința lui Dumnezeu! Oare aceasta nu înseamnă să facem și noi ceea ce a făcut Fiul lui Dumnezeu venind în lume, așa cum am spus? Fiul lui Dumnezeu a venit să evanghelizeze săracii; și noi ceilalți, domnilor, nu suntem trimiși să facem același lucru? Bineînțeles, misionarii sunt trimiși să evanghelizeze săracii. O, ce fericire să facem pe pământ ceea ce a făcut Domnul nostru, adică să-i învățăm pe săraci drumul spre cer" (Coste XI p. 315). În conferințele sfântului Vincentiu găsim numeroase texte care spun același lucru sau ceva asemănător.

c) **O persoană cu un puternic sentiment de apartenență la vocația vincentiană.** O persoană ce trebuie să se hrănească din spiritualitatea vincentiană care trebuie să-i fie foarte clară pentru ca să o și trăiască. Sfântul Vincentiu le

spunea misionarilor: *"Suntem preoții săracilor. Dumnezeu ne-a ales pentru ei. Acesta este cel mai important lucru, restul sunt doar mărunțișuri"* (Collet VII, 168).

d) **O persoană care se străduiește să citească voința lui Dumnezeu** în "semnele timpurilor" și o citește pornind de la nevoile și evenimentele ce sunt în legătură cu cei săraci, nefericiți, marginalizați, excluși...

e) **O persoană plină de zel (virtute vincentiană)** și tot ceea ce rezultă de aici, preocupare pentru evanghelizare, curaj și creativitate pentru a deschide drumuri noi în calea evanghelizării.

f) **O persoană care a înțeles necesitatea și urgența formării personale continue**, care este ferm convinsă că "formarea pentru evanghelizare" este o chestiune de dreptate față de săracii pe care trebuie să-i evanghelizeze. Bunăvoința nu este suficientă și nici fraza pe care o repetăm de multe ori: "Așa s-a făcut mereu".

DESTINATARIII MISIUNII VINCENTIENE

Sinodul despre noua evanghelizare dedicat Vieții Consacrate în "Propunerea 50" afirmă: *"Viața consacrată, pe deplin evanghelică și evanghelizatoare, în comuniune profundă cu păstorii Bisericii, în coresponsabilitate cu laicii și în fidelitate față de carismele proprii, va oferi noii evanghelizări o contribuție importantă. Sinodul cere Ordinilor și Congregațiilor disponibilitate deplină pentru a merge spre periferiile geografice și culturale ale evanghelizării. Sinodul invită călugării să se îndrepte spre noul areopag al misiunii"*.

În *Instrumentum laboris* al Sinodului despre noua evanghelizare s-a acordat o mare importanță unor serii de "scene", "areopaguri noi" în care astăzi evanghelizarea este mai urgentă și mai necesară. S-a vorbit de scene culturale, fenomen migrator, mijloace de comunicare, economie globală, cercetări științifice și tehnologice, lumea politică...(*Instrumentum laboris*, nr. 52-60).

Ne este foarte cunoscută afirmația repetată de nenumărate ori că persoanele consacrate trebuie să fie avangarda misiunii: la periferie cu cei săraci și excluși, unde apelul săracilor este foarte urgent; la frontiere unde Biserica întâmpină dificultăți noi și grele, misiunile prezintă noi provocări în noi areopaguri; în deșert unde evanghelia este foarte puțin cunoscută și unde Biserica este săracă, minoritară sau abia face primi pași.

Evident că ceea ce am spus despre "persoanele consacrate" este valabil, în acest caz, pentru întreaga Familie Vincentiană, pentru toate ramurile acestei mari familii. Dacă aplicăm toate acestea evanghelizatorului vincentian, imediat apar câteva întrebări: din ce grup vincentian facem parte? Unde ne plasăm? Cum evanghelizăm? Asupra căror aspecte insistăm în evanghelizare? Care sunt scenele, areopagurile noii evanghelizări asupra cărora trebuie să ne îndreptăm reflecția și grija evanghelizatoare? De unde să începem evanghelizarea? Unde ne-am poziționat, suntem avangarda sau ne-am obișnuit cu o pastorală sacramentală și de

conservare? Suntem acolo unde ar trebui să fim datorită carismei și spiritualității noastre?...

Toate aceste întrebări ne ajută să vedem cine sunt "destinatarii" evanghelizării, adică cei cărora li se adresează misiunea vincentiană. Pentru a înțelege mai bine cine sunt aceste persoane sau persoanele ce ar trebui să fie "destinatarii" pentru un evanghelizator vincentian putem arăta câteva caracteristici:

- **Săracii, cu tot sensul dat de acest termen**, cu toată dimensiunea realităților de sărăcie: începând cu sărăcia economică și până la sărăcia morală, psihică și socială. Începând cu sărăcia dintotdeauna și până la noile forme de sărăcie cauzate de "mecanisme perverse" și "structuri ale păcatului" așa cum spunea papa Ioan Paul al II-lea în enciclica "*Sollicitudo rei socialis*". Începând cu victimele unui sistem mondial și global intrinsec inuman și nedrept până la grupurile sărăcite și tot mai vulnerabile, rodul crizei economice, sociale, criză de valori în care trăim.

- **Cei care au nevoie de formare creștină și atenție spirituală** în plus sunt săraci, și din cauza acestei sărăcii sunt săraci de două ori. Papa Francisc în Exortăția Apostolică "*Evangelii gaudium*", nr. 200 spune: "*Cea mai mare discriminare de care suferă săracii este lipsa unei atenții spirituale. Săracii în marea lor majoritate sunt deschiși față de credință; au nevoie de Dumnezeu și noi nu putem să neglijăm să le oferim prietenia, binecuvântarea sa, Cuvântul său, celebrarea Sacramentelor și propunerea unui drum care duce la creștere și maturitate în credință*". Trebuie însă să fim atenți și să folosim corect termenul de "săraci spiritual".

- **Săracii care nu văd pe nimeni și de care nimeni nu se ocupă**. Adică săracii care nu contează nici măcar pentru statisticile despre sărăcie, lipsuri și marginalizare socială. Cei care au pierdut dreptul de a fi văzuți și cei care nu pot să se arate în public. Este vorba, de fapt, de cei despre care vorbea sfânta Luiza când le explica Fiicelor Carității slujirea înfăptuită de Companie: "*O, ce fericire ar fi dacă... Compania i-ar putea sluji doar pe săracii cărora li s-a luat totul*" (*Ecrits* - Sr Charpy - A100 p. 821).

MESAJUL VINCENȚIAN (câteva puncte importante din carisma vincentiană)

Evanghelizarea sau noua evanghelizare conține un "mesaj", un "anunț", o "veste bună a mântuirii". Mesajul esențial și fundamental al evangheliei este mesajul lui Isus Cristos. Mărturisirea acestui mesaj prin cuvinte și fapte noi o numim "kerygma": "*Dacă îl mărturisești cu gura ta pe Domnul Isus și crezi în inima ta că Dumnezeu l-a înviat din morți, vei fi mântuit*". (Rom. 10.9)

În mesajul universal însă pot exista puncte pe care se insistă în mod special. Noi, vincentienii, putem prezenta câteva puncte ce vin din carisma și spiritualitatea noastră. Voi cita doar patru puncte ce pot face parte din mesajul universal al evanghelizării:

1. **Dumnezeu viu și adevărat ne-a fost revelat de Isus Cristos.** Dacă privim în evanghelii vom vedea că se vorbește despre "Bunul Dumnezeu", adică ne este prezentat *Dumnezeu-tată, Dumnezeu-iubire, Dumnezeu-milostivire, Dumnezeu-iertare gratuită, Dumnezeu iubitorul și apărătorul săracilor*. Monseniorul Oscar Romero, comentând o frază a sfântului Irineu de Lyon spunea: « *Gloria Dei pauper vivens* » (Slava lui Dumnezeu este ca săracii să trăiască).

2. **Isus Cristos este mântuitorul și răscumpărătorul;** Isus Cristos care s-a întrupat, a ocupat ultimul loc, slujitorul care ne oferă viața, moartea și învierea sa; Isus Cristos care se prezintă ca Mesia uns cu Duhul Sfânt pentru a-i elibera pe cei închiși, a distruge toate capcanele și a-i elibera pe săraci... Isus Cristos ne aduce Împărăția Cerurilor și această Împărăție este în primul rând pentru săraci.

3. **Caritatea, coloana vertebrală a vieții noastre de credință;** iubirea afectivă și efectivă ca centru nevralgic al credinciosului și ca dovadă autentică a credinței: "[importantă este doar] *credința care lucrează prin iubire*" (Gal. 5.6).

4. **Săracii ca "sacrament al lui Cristos" (Mt. 25, 31-46) și ca "Domni și Stăpâni".** Acesta este mesajul cel mai vincentian și ca nu cumva să-l uităm, Vincentiul de Paul ni-l spune și ni-l repetă sub diferite forme, așa cum o face când se adresează Doamnelor de Caritate (AIC): *"Isus Cristos a vrut să se nască sărac, să trăiască printre săraci, să slujească săracii, să se pună în locul săracilor încât să poată spună că tot binele sau răul pe care-l facem săracilor el va considera că l-am făcut persoanei sale dumnezeiești... Mă rog, ce fel de iubire putem avea față de el dacă nu iubim ceea ce el iubește! Și pentru că este așa, Doamnelor, Îl iubim așa cum trebuie atunci când iubim săracii; îl slujim așa cum trebuie atunci când slujim săracii"* (Coste XIII p. 811).

O ATITUDINE FUNDAMENTALĂ ȘI CÂTEVA CRITERII VINCENTIENE

Exortația Apostolică « *Evanghelii nuntiandi* » ne spune: *"Importanța evidentă a conținutului evangheliei nu trebuie să acopere importanța căilor și a mijloacelor. Întrebare "cum să evanghelizăm" rămâne mereu actuală pentru că modurile de evanghelizare variază în funcție de diferitele împrejurări de timp, loc, cultură, iar acestea ne oferă un fel de provocare pentru capacitatea noastră de descoperire și adaptare".* (*Evanghelii nuntiandi*, Nr. 40).

De aceea voi încerca să prezint care sunt criteriile de care un membru al Familiei Vincentiene ar trebui să țină cont pentru a evangheliza în coerență cu

identitatea și misiunea vincentiană, altfel spus, în ce "mod" poate colabora la evanghelizare împreună cu Biserica.

Aș dori să vă prezint o atitudine fundamentală care ar trebui să fie punctul nostru de pornire în misiunea evanghelică; aș dori să vă ofer o serie de criterii de care ar trebui să ținem cont pentru a orienta bine evanghelizarea, o atitudine și câteva criterii vincentiene:

a) atitudine de bază **"să fim permanent într-o generală stare de misiune"**. De multe ori papa Francisc a folosit un cuvânt prea puțin folosit în limbajul pastoral, și mă refer aici la termenul "misionaritate" adică o stare de misiune permanentă și generală (Discursul în fața Comisiei de Coordonare a CELAM de la Rio de Janeiro, 28 iulie 2013). Papa face referire la atitudinea misionară ce cuprinde întreaga noastră viață, dă sens identității noastre creștine și ecleziale și orientează toate activitățile evanghelizatoare; o atitudine care depășește cu mult celebrările simple și programele misionare. Această atitudine se găsește în carisma, spiritualitatea și tradiția noastră vincentiană. Cineva vorbea de mărturie misionară inventivă: sfântul Vincentiu ne invită să dăm prioritate activității misionare pentru săraci, să o aprofundăm și ne cere să fim avangarda misiunii.

b) Criterii vincentiene pentru evanghelizare

Aș vrea să enumăr câteva criterii vincentiene ce ne pot fi de folos în noua evanghelizare. Le-am numit "criterii vincentiene" pentru că acestea fac parte din însăși inima carismei noastre, deoarece ele traduc și actualizează carisma lăsată nouă moștenire de sfântul Vincentiu de Paul. Eu voi cita doar câteva, însă există mult mai multe.

- predilecție clară și sinceră pentru un apostolat printre săraci care înseamnă opțiune determinată și transparentă pentru evanghelizarea săracilor. Dacă acest criteriu nu există, totul este în zadar.

- proximitate și atenție la realitățile umane, mai ales la suferințele victimelor din sistem. Angajarea misionară pleacă de la experiență și implicarea se datorează impactului pe care realitatea îl are asupra noastră;

- regăsirea spiritualității de "întrupare". Se poate crede că poate exista o angajare "de la distanță". De aceea trebuie să punem o regulă de aur: nu există misiune fără întrupare; nu există misiune fără întrupare în lumea săracilor;

- comuniune cu săracii, ceea ce implică o adevărată cunoaștere a problemelor și nevoilor săracilor, împărtășire autentică cu ei, deschidere sinceră, participare reală la nesiguranțele lor, atenție specială la drepturile lor, să-i slujim cu docilitate în funcție de nevoile lor, să-i ascultăm și să comunicăm cu ei pentru a le descoperi calitățile și a-i ajuta să fie conștienți de propriile capacități eliberatoare.

- evanghelizare completă adică prin cuvinte și fapte. Sfântul Vincentiu spunea: *"dacă se găsește printre noi cineva care crede că s-a alăturat Misiunii doar pentru a evangheliza săracii și nu pentru a-i ajuta, doar pentru a îndrepta starea lor spirituală și nu și starea lor materială, acestora le spun că noi trebuie să-i ajutăm în orice fel, să-i ajutăm, dar să-i facem și pe alții să-i ajute... Aceasta înseamnă să evanghelizăm prin cuvinte și fapte, așa este cel mai bine pentru că așa a făcut și Domnul nostru"* (Coste XII p. 87-88).

- promovarea, încurajarea, acompanierea și formarea laicilor mai ales în ceea ce privește carisma, spiritualitatea și misiunea vincentiană.

- să formăm și să ne formăm cu Doctrina Socială a Bisericii; aceasta este traducerea vie și actuală a spiritualității vincentiene. Acum câțiva ani, superiorul general al Congregației Misiunii din acea vreme, pr. Robert Maloney spunea că toate programele de formare vincentiană din secolul XX ar trebui să cuprindă o formare intensă pe această temă a doctrinei sociale și își exprima speranța ca în secolul XXI laicii vincentieni să devină experți în materie.

- să acordăm mai multă importanță la ceea ce numim "misiune partajată" în și cu Familia Vincentiană;

- să privilegiem "misiunile populare" cu curaj, creativitate și entuziasm; acestea reprezintă un element esențial al identității evanghelizatoare a vincentienilor;

- să organizăm practicarea carității în așa fel încât să devină semnul distinctiv al centrelor noastre de evanghelizare. Aceasta reprezintă o altă parte a moștenirii vincentiene pe care nu o putem pierde. Vincentiu de Paul recomanda ca fiecare misiune populară să se încheie cu înființarea unei Asociații de Caritate, ca rod vizibil al activității de evanghelizare;

- să aplicăm metoda "schimbării sistemice". Papa Paul al VI-lea spunea: *"Între evanghelizare și promovarea umană – dezvoltare, libertate – există legături profunde. Legături de ordin antropologic, deoarece omul destinat evanghelizării nu este o ființă abstractă, ci un subiect supus problemelor sociale și economice. Legături de ordin teologic pentru că nu putem disocia planul creației de planul Răscumpărării care, atinge situațiile concrete de nedreptate ce trebuie combătută instaurând astfel dreptatea. Legătura acestei ordine eminamente evanghelică este caritatea: Cum am putea vesti noua poruncă a iubirii fără să promovăm dreptatea, pacea adevărată și dezvoltarea reală a omului?"* (Evangelii nuntiandi, Nr. 31).

Papa Francisc ca o continuare a ceea ce spunea Paul al VI-lea spunea: *"Pornind din inima Evangheliei noi recunoaștem legătura intimă dintre evanghelizare și promovarea umană care trebuie să se exprime și să se dezvolte în toată lucrarea evanghelizatoare"* (Evangelii gaudium, Nr 178).

CONCLUZIE

Cheia cea mai autentică a evanghelizării vincentiene este evanghelizarea pornind de la o angajare cu săracii, pornind de la un serviciu caritativ. Cu aceasta putem noi, vincentienii, să participăm la noua evanghelizare. În perspectiva vincentiană opțiunea pentru săraci devine punctul central, axa noii evanghelizări.

Evaluarea angajării vitale în această evanghelizare trebuie să o facem pornind de la săraci. De aceea se cuvine să închei această prezentare așa cum am început-o, punându-ne mai multe întrebări: Slujirea și ministerul nostru sunt dirijate de săraci? Săracii intervin în formarea mentalității și criteriilor noastre? Structurile noastre sunt adaptate pentru slujirea și evanghelizarea săracilor? Ne simțim constrânși de dragostea lui Cristos? Această dragoste ne împinge să mergem spre săraci? Răspunsurile la aceste întrebări ne vor ajuta să cunoaștem cât și cum participăm de fapt la noua evanghelizare.

CELESTINO FERNÁNDEZ, C. M.

Paris, 18 ianuarie 2014

Traducere

Sora Magdalena